

3. Барок Е. В. Исследование функции равновесия тела и пути ее совершенствования при занятии художественной гимнастикой. - Автореферат дисс. ... канд. педагог. наук. - М.: 1972. - 30 с.
4. Барок Е. В., Яроцкий А. И. Методика совершенствования функции равновесия // Гимнастика. - М.: 1974. - вып. 1. - С. 36-37.
5. Козьмина Е. А. О методике обучения вращательным движениям в художественной гимнастике. - М.: ФиС, 1987. - С. 67-70.
6. Лаз В. И. Координационные способности школьников. - Минск: Польша, 1989. - 192 с.
7. Пастонов В. М., Булатова М. М. Фізична підготовка спортсмена. - К.: Дзвінкова література, 1995. - 317 с.
8. Сурян Е. Н. Психомоторика спортсмена. - М.: ФиС, 1984. - С. 35-44.

ФОРМУВАННЯ ОКРЕМИХ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ 1-2 КУРСІВ ІНСТИТУТУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ ГІМНАСТИКИ

НАДІЯ КОВАЛЬЧУК

Закарпатського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

Останнім часом дуже часто критикується багато аспектів процесу підготовки фахівця у певній сфері [2]. Один із недоліків дослідники [1, 3] вбачають у тому, що в системі підготовки майбутнього вчителя вищого навчального закладу домінує теоретичне навчання.

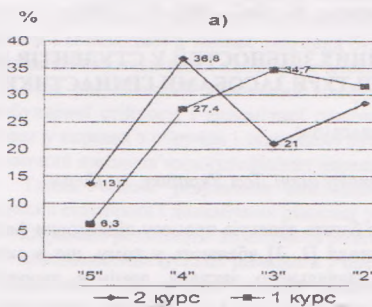
Аналіз наукових праць і публікацій дозволяє стверджувати, що на сучасному етапі розвитку немає єдиної думки щодо формування професійно-педагогічних якостей майбутнього вчителя. Втім, пріоритетними напрямками підготовки фахівця з фізичного виховання вважаються: організація навчального процесу як ступеневої освіти; розробки методичних основ навчання; спортивна і професійно-педагогічна підготовка; професійна підготовка в процесі вивчення спортивно-педагогічних дисциплін; використання інноваційних технологій; особистісно-орієнтований підхід. Отже, професійну підготовку студентів до майбутньої спортивно-педагогічної діяльності потрібно розглядати як цілісне явище, інтегровану ознаку, яка включає формування і розвиток спеціальних здібностей, вмінь та навичок.

Законовою складовою системи професійної підготовки фахівців з фізичної культури є навчання в контексті спортивно-педагогічних дисциплін, в тому числі й "Гімнастика з методикою викладання". Незалежно від спортивної спеціалізації під час проходження курсу гімнастики всі студенти вивчають техніку і методику навчання гімнастичних вправ. Вони і далі вони набувають ряд професійних здібностей. Тому мета нашого дослідження – дослідити формування професійних здібностей у студентів 1 та 2 років навчання в рамках навчальної дисципліни "Гімнастика з методикою викладання".

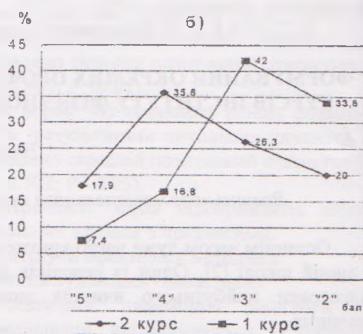
Навчальна практика з проведення стройових та загальнорозвиваючих вправ починається з II семестру. Спочатку студенти проводять найпростіші перешикування на місці та окремі вправи, а з часом завдання ускладнюється і на 2 курсі вони керують виконанням складних стройових вправ та комплексів загальнорозвиваючих вправ з предметом. Від студентів вимагається чітке володіння подачею стройових команд (на місці та в русі), правильний вибір місця; володіння дзеркальним показом, навичками виконання ІПС роздільно, потоково, за показом, за розповіддю, прохідним методом та іншими. Під час проведення необхідно використовувати гімнастичну термінологію, слухати як групою, вчасно почати, закінчити вправу та рахувати згідно музичного

супроводу. Всі ці дії сприяють формуванню дидактичних, організаційних, експресивних, мовленнєвих, гностичних та особистісних здібностей. Спроба провести стройові вправи студентами 1 курсу показала, що тільки 6,3 % з них змогли зробити це на "відмінно". Добре виконали завдання 27,4 % студентів, значні помилки допустили 34,7 % студентів. 31,6 % другокурсників проводили стройові вправи тільки з допомогою викладача і при цьому помилялись або відмовлялись від проведення зовсім.

Динаміка успішності студентів при проведенні стройових вправ представлена на рис. 1 (а). За період навчання професійні навички керування строем та подачі команд покращились, але відсоток студентів, які незадовільно справились із завданням, доволі високий і складає 28,4 %.

Стройові справи

Загальнорозвиваючі вправи

Рис. 1. Динаміка успішності студентів при проведенні стройових та загальнорозвиваючих вправ

За період навчання професійні навички керування строем та подачі команд покращились, але відсоток студентів, які незадовільно справились із завданням, доволі високий і складає 28,4 %.

Основна причина незадовільних оцінок – це незнання команд та дій. Відсоток студентів, які відмінно справились із завданням зріс удвоє і складає 13,7 %. Незначні помилки при керуванні строем допустили 38,8 % студентів 2 курсу, а 21 % – погано володіють командним голосом і не можуть виконавчу команду подати вчасно, або плутають команди.

Хоча на 1 курсі від студентів вимагалось провести одну-дві вправи на оцінку, але тільки 7,4 % з них дотримались всіх канонів проведення, 16,8 % – допустили незначні помилки (рис. 1 б). Трохи менше половини (42 %) студентів задовільно керували проведенням вправ і 33,8 % студентів зовсім не змогли справитись із завданням. Для студентів основною причиною низьких оцінок став психологічний фактор – вони не змогли справитись із хвилюванням, стоячи обличчям до групи. Складним завданням було і дзеркальне виконання вправи. Через рік занять гімнастикою кількість позитивних змін у проведенні загальнорозвиваючих вправ збільшилась. Вже на 2 курсі на "відмінно" провели загальнорозвиваючі вправи 17,9 % студентів, на "добре" – 35,8 %. Кількість студентів, що

кількість загальноорозвиваючих вправ на "задовільно" зменшилась у 1.6 рази і складає 26.3 %. Найкращі оцінки отримали 20 % студентів 2 курсу.

За період навчання в інституті більше 50 % студентів набули знань та практичних навичок виконання вправ у групі під час проведення стройових та загальноорозвиваючих вправ. Вони можуть помічати допущені свої помилки, вносити корективи в свої дії; можуть виконувати сповільнено та виконання з музичним супроводом, проявляють упевненість, застосовують гімнастичну термінологію. Але згідно відповіді на 5-е питання анкети ще з 2 курсу 75.3 % студентів відчують складнощі при проведенні стройових та загальноорозвиваючих вправ. Найскладнішим для них являється пояснення вправ, виконання вправ та поєднання дій з музичним супроводом. Інші 24.2 % вважають себе недостатньо компетентними до такої діяльності. На першому курсі всі 100 % студентів вважали виконання вправ складною у всіх її аспектах.

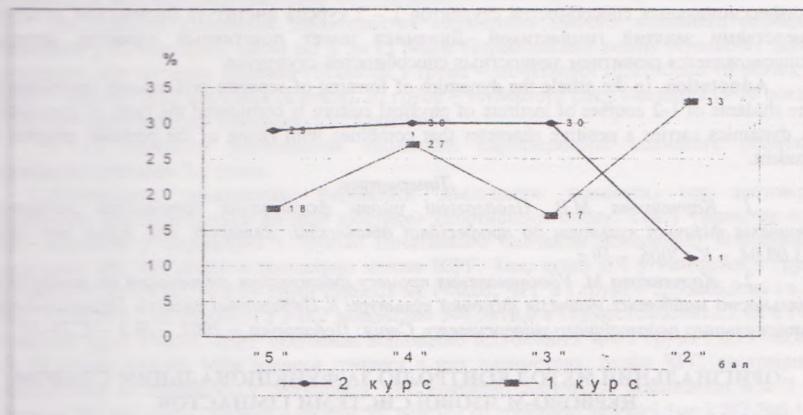

Рис. 2 Динаміка успішності виконання вправ гімнастичного багатоборства

Зміщення з гімнастичного багатоборства (шестиборство у юнаків: акробатика, кільця, стій-чирок, перекладина, бруси, опорний стрибок; чотириборство у дівчат: акробатика, бруси, колода, опорний стрибок) показали, що динаміка гімнастичних навичок носить нестійкий характер. Кількість відмінних результатів у гімнастичному багатоборстві зменшилась на 18 % на 1 курсі до 29 % на 2 курсі (рис. 2).

Врачі зменшилась кількість незадовільних результатів (на 1 курсі 33 %, на 2 курсі – 11 %). За рахунок цього на 2 курсі зрости задовільні результати від 17 % до 30 %. Найскладнішими видами багатоборств юнаки вважають вправи на коні з ручками та кільцями, а дівчата – вправи на колоді.

Слід відзначити покращання культури рухів у студентів 2 курсу. Більшість із них вважаються дотримуватись гімнастичного стилю виконання, проявляють акуратність у зовнішньому вигляді, демонструють чіткість підходів до приладу.

Висновки.

Основні засоби та методи викладання дисципліни "Гімнастика з методикою викладання" на 1-2 курсах спрямовані на формування педагогічної спостережливості, аналітичних, експресивних, мовленнєвих, академічних, дидактичних та сугестивних

здібностей. Значна увага приділяється формуванню організаційних здібностей. Такі професійно-педагогічні здібності як почуттєві, комунікативні, особистісні на цих курсах передбачено розвивати опосередковано.

2. Дослідження показало, що формування професійних здібностей засобами гімнастики за два роки навчання в інституті фізичної культури носить позитивний характер. Під час навчальної практики у студентів формується педагогічна спостережливість, дидактичні, організаційні, експресивні здібності. Індивідуальні та самостійні заняття сприяють формуванню конструктивних, академічних здібностей.

Анотація. У статті розглядаються питання динаміки формування окремих професійних здібностей студентів 1 – 2 курсів інституту фізичної культури засобами занять гімнастикою. Динаміка має позитивний характер, який супроводжується розвитком особистісних здібностей студентів.

Анотация. В статье рассматриваются вопросы динамики формирования отдельных профессиональных способностей студентов 1 – 2 курсов института физической культуры средствами занятий гимнастикой. Динамика имеет позитивный характер, который сопровождается развитием личностных способностей студентов.

Annotation. In the article the dynamics of forming of separate professional capabilities at the students of 1-2 courses of institute of physical culture is considered the tools of gymnastics. A dynamics carries a positive character that combines with rating of the personal progress of student.

Література

1. Карченкова М.В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності: Автореф. дис. Канд. пед. наук. 13.00.04. – К., 2006. – 19 с.

2. Карченкова М. Удосконалення процесу формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури // Педагогічні записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – 2007. – № 3. – С.23–27.

ОРИГІНАЛЬНИЙ МЕТОД КОНТРОЛЮ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ СТАНОМ НЕРВОВО-М'ЯЗОВОЇ СИСТЕМИ ГІМНАСТОК

ПЕТРО ЄВСТРАТОВ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Нервово-м'язова система в процесі спортивних тренувань займає особливе місце, так як від її стану залежать функціональні можливості інших фізіологічних систем організму.

Сучасна нейрофізіологія налічує в своєму арсеналі велику кількість високоінформативних методів оцінки нервово-м'язової системи, в деяких з них використовуються сухожильні рефлекси [1, 2].

Але більшість методів, що використовуються для дослідження і оцінки сухожильних рефлексів не повною мірою дозволяють отримати інформацію, яку несуть в собі механічні прояви сухожильних рефлексів (колінного, ахілова). Комплексне дослідження кількісних параметрів механічних проявів сухожильних рефлексів у спортсменів (загальний час, латентний час, час розгинання і згинання кінцівок, амплітуда розгинання кінцівки, швидкість розгинання і швидкість згинання кінцівки) не проводились.

Мета роботи полягала в тому, щоб за допомогою розробленого нами оригінального пристрою й методики його використання провести вимірювання комплексу кількісних